

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020/2021-2022/2023

(skrajne daty)

Rok akademicki 2021/2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Substancje aktywne biologicznie
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Przyrodniczych, Instytut Biologii i Biotechnologii
Kierunek studiów	Biologia
Poziom studiów	I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy do wyboru II
Język wykładowy	j. polski
Koordynator	dr hab. Grzegorz Chrzanowski, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Grzegorz Chrzanowski, prof. UR

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
4	8			12					2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu chemii, biochemii oraz technik laboratoryjnych
---

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studenta z głównymi grupami związków naturalnych, ich pochodzeniem oraz metodami izolowania, oczyszczania oraz analizy
C ₂	Ugruntowanie wiedzy teoretycznej dotyczących technik analitycznych i ich zastosowania w analizie biochemicznej związków naturalnych
C ₃	Nabycie przez studenta umiejętności planowania oznaczania aktywności związków naturalnych oraz wyciągania wniosków na podstawie analizy

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	zna i charakteryzuje główne grupy związków metabolizmu pierwotnego i wtórnego	K_Wo1, K_U11
EK_02	opisuje metody i techniki stosowane w analizie substancji naturalnych stosując fachową terminologię	K_Wo1, K_U11
EK_03	samodzielnie proponuje i prowadzi procedury eksperymentalne do izolacji, oznaczania oraz badania aktywności związków pochodzenia naturalnego oraz prezentuje wyniki uzyskanych badań	K_U12, K_U14
EK_04	krytycznie ocenia zdobytą wiedzę w rozwiązywaniu problemów badawczych, rozumie potrzebę dalszego jej aktualizowania w oparciu o opinie specjalistów i literaturę	K_Ko1, K_Ko2

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Główne grupy związków chemicznych pochodzenia naturalnego: związki fenolowe, karotenoidy, olejki eteryczne
Przygotowania przechowywanie prób. Metody ekstrakcji i oczyszczania.
Metoda ekstrakcji do fazy stałej SPE (<i>ang. Solid Phase Extraction</i>)
Sączenie molekularne i chromatografia jonowymienna
Oznaczanie substancji biochemicznych metodami chromatograficznymi
Elementy enzymologii

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Ekstrakcja związków fenolowych i karotenoidów
Oczyszczanie i frakcjonowanie związków naturalnych metodą SPE (<i>Solid Phase Extraction</i>)
Oznaczanie zawartości związków naturalnych i określanie potencjału antyoksydacyjnego
Ekstrakcja i oznaczanie zawartości olejków eterycznych metodą hydrodestylacji

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną, Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń (w przypadku kształcenia na odległość – Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń, metoda projektów (projekt praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań).

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Kolokwium	WYKŁAD, ĆW. LAB.
EK_02	Kolokwium	WYKŁAD, ĆW. LAB.
EK_03	Kolokwium	WYKŁAD, ĆW. LAB.
EK_04	Kolokwium	WYKŁAD, ĆW. LAB.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń laboratoryjnych, przynajmniej 80% obecności na wykładach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium końcowego.

Metody i kryteria oceny:

A: Pytania z zakresu wiadomości do zapamiętania;

B: Pytania z zakresu wiadomości do rozumienia;

C: Rozwiązywanie zadania pisemnego typowego;

D: Rozwiązywanie zadania pisemnego nietypowego;

Kryteria oceny:

- za niewystarczające rozwiązanie zadań tylko z obszaru A i B =ocena 2,0

- za rozwiązanie zadań tylko z obszaru A i B możliwość uzyskania max. oceny 3,0

- za rozwiązanie zadań z obszaru A + B + C możliwość uzyskania max. oceny 4,0
- za rozwiązanie zadań z obszaru A + B + C + D możliwość uzyskania oceny 5,0

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	25
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	_____
zasady i formy odbywania praktyk	_____

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Cygański A. Metody spektroskopowe w chemii analitycznej. WNT, Warszawa 1993.
2. Kołodziejczyk A. 2004. Naturalne związki organiczne. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
3. Szczepaniak W. Metody instrumentalne w analizie chemicznej. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 2002.

Literatura uzupełniająca:

1. Kohlmünzer K.: Farmakognozja. Podręcznik dla studentów farmacji. Wydanie V. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007;
2. Lamer-Zarawska E., Kowal-Gierczak B., Niedworok J.: Fitoterapia i leki roślinne. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2007.
3. Silverstain R.M., Webster F.X., Kiemle D.J. Spektroskopowe metody identyfikacji związków organicznych. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 2007.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej